

WARUNKI WYMAGANE DO UZYSKANIA EMERYTURY Z TYTUŁU PRACY W SZCZEGÓLNYCH WARUNKACH LUB W SZCZEGÓLNYM CHARAKTERZE PRZEZ OSOBY URODZONE PRZED 1949 ROKIEM

Rodzaj pracy	Warunki					Dodatkowe warunki	Podstawa prawna
	Staż ogólny		Staż szczególny	Wiek			
	kobiety	mężczyźni		kobiety	mężczyźni		
Prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A (wykaz ten zamieszczamy na stronach D7-DB)	20	25	15	55	60		Art. 32 ustawy* i par. 4 rozporządzenia**
DZIAŁ I WYKAZU B Prace na statkach żeglugi powietrznej Prace personelu latającego statków żeglugi powietrznej posiadającego ważne licencje wydane przez państwowy organ nadzoru nad personelem lotniczym i wpisanego do państwowego rejestru personelu lotniczego, który zatrudniony jest na statkach żeglugi powietrznej na stanowiskach: 1. Pilot, w tym również pilota wykonującego loty próbnego i doświadczalne 2. Skoczek spadochronowego 3. Nawigatora 4. Mechanika pokładowego 5. Radiotelefonisty pokładowego 6. Instruktora 7. Radiooperatora pokładowego 8. Stewarda, stewardesy	20	25	15	55	60	wiek emerytalny musi być osiągnięty w czasie wykonywania prac wymienionych w dziale I wykazu B lub w czasie zatrudnienia, do którego pracownik został skierowany po zwolnieniu z pracy na statkach żeglugi powietrznej, z wyjątkiem przypadku gdy pracownik z powodu inwalidztwa został zwolniony z pracy na statkach żeglugi powietrznej lub tej, do której został skierowany	Art. 32 ustawy* i par. 5 rozporządzenia**
	20	25	15	50	55		
DZIAŁ II WYKAZU B Prace w portach morskich Prace w portach morskich wykonywane na stanowiskach: 1. Sztaura 2. Trymera 3. Robotnika składowego przeladunków morskich 4. Robotnika oczyszczania i obsługi statków 5. Operatora urządzeń przeladunkowych 6. Operatora przeladunkowego portowego sprzętu zmechanizowanego 7. Dźwigowego przeladunkowych urządzeń portowych 8. Pracownika wykonującego prace objęte skróconym czasem pracy z tytułu warunków szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia	20	25	15	55		wiek musi być osiągnięty w czasie wykonywania tych prac lub zatrudnienia, do którego pracownik został skierowany, stosownie do zalecenia lekarza	Art. 32 ustawy* i par. 6 rozporządzenia**
DZIAŁ III WYKAZU B Prace gorące w hutach żelaza i stali oraz hutach metali nieżelaznych 1. Obsługa pieców koksowniczych: koksowniczy – operator urządzeń piecowych, koksowniczy paku – namiarowy paku. 2. Spiekanie rud i sortowanie spieku: operator taśm spiekających – spiekacz rudy. 3. Wytapiacz surówki na wielkich piecach 4. Pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przy obsłudze pieców stalowniczych i rozlewaniu stali: wytapiacz stali – rozlewacz stali, wyprawiacz trzonu – przygotowywacz zestawów odlewniczych w kanale – operator wsadzarki. 5. Pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przy ręcznym wyciąganiu gorącego wsadu z pieców grzewczych. 6. Pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przy ręcznym wprowadzaniu gorącej stali do wykoju kłaki 7. Wytapiacz i przetapiacz żelazostopów 8. Wypalacz wad powierzchniowych 9. Rafiniarz metali nieżelaznych 10. Wytapiacz metali nieżelaznych 11. Piecowy pieców przewalowych i szybowych 12. Spiekacz rud i tlenków 13. Mistrz nadzorujący bezpośrednio prace wymienione w poz. 1-12.	20	25	15	55		wiek musi być osiągnięty w czasie wykonywania tych prac lub zatrudnienia, do którego pracownik został skierowany, stosownie do zalecenia lekarza	Art. 32 ustawy* i par. 7 rozporządzenia**
DZIAŁ IV WYKAZU B Prace różne 1. Prace wykonywane bezpośrednio przy przetwórstwie azbestu 2. Prace wykonywane bezpośrednio przy produkcji ołowiu i kadmu oraz przetwórstwie tych metali 3. Prace przy procesach technologicznych związanych z wytwarzaniem aluminium 4. Prace rybaków morskich 5. Prace nurków 6. Prace ratowników w Górskim Ochotniczym Pogotowiu Ratunkowym. 7. Prace wykonywane bezpośrednio przy produkcji wyrobów krzemionkowych w Chrzanowskich Zakładach Materiałów Ogniotrwałych Chrzanów oraz przy produkcji mas, miew i zapraw krzemionkowych w Kopalni i Zakładzie Wzbożaczania Kwarcytu Bukowa Góra w Łącznej i w Zakładzie Jęglowa w Jęglowie. 8. Prace wykonywane bezpośrednio przy udostępnianiu i wydobywaniu węgla brunatnego na odkrywcę. 9. Prace wykonywane bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla w zakładach górnictwa lub pracy górnictwa w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin.	20	25	10	50	55		Art. 32 ustawy* i par. 8 rozporządzenia**
DZIAŁ IV WYKAZU B Prace wykonywane bezpośrednio przy udostępnianiu i wydobywaniu węgla brunatnego na odkrywcę: prace wykonywane bezpośrednio przy przeróbce mechanicznej węgla w zakładach górnictwa lub pracy górnictwa w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin.	20	25	20	50	55		Art. 32 ustawy* i par. 8a rozporządzenia**
Funkcjonariusz pożarnictwa	20	25	15	55	60	Wiek musi być osiągnięty***	Art. 32 ustawy* i par. 9 rozporządzenia**
Żołnierz zawodowy oraz funkcjonariusz Milicji Obywatelskiej, organów bezpieczeństwa publicznego i Służby Więziennej, zwolniony ze służby	20	25	15	55	60		Art. 32 ustawy* i par. 10 rozporządzenia
Funkcjonariusz celny	20	25	15	55	60	Wiek w czasie zatrudnienia w organach administracji celnej	Art. 32 ustawy* i par. 11 rozporządzenia
Tancerz, akrobata, gimnastyk, ekwilibrysta, kaskader	20	25	15	40	45		Art. 32 ustawy* i par. 12 rozporządzenia**
Solista wokalista, muzyk grający na instrumentach dętych, treser zwierząt drapieżnych	20	25	15	45	50		
Artysta chóru, żongler, komik cyrkowy, aktor teatru lalek	20	25	15	50	55		
Aktorka, dyrygentka	20	25	15	55			
Muzyk grający na instrumentach smyczkowych, perkusyjnych oraz klawiszowych, operator obrazu filmowego, fotografik	20	25	15	55	60		
Dziennikarz zatrudniony w redakcjach dzienników, czasopism, w radiu, telewizji oraz w agencjach prasowych, informacyjnych, publicystycznych albo fotograficznych, objęty układem zbiorowym pracy dziennikarzy.	20	25	15	55	60	Emerytura także dla osoby*****	Art. 32 ustawy* i par. 13 rozporządzenia**
Pracownik Najwyższej Izby Kontroli	20	25	15	55	60		Art. 32 ustawy* i par. 14 rozporządzenia**
Nauczyciel, wychowawca lub inny pracownik pedagogiczny wykonujący pracę nauczycielską wymienioną w art. 1 pkt 1-7 Karty Nauczyciela, określoną w tej ustawie jako praca zaliczona do I kategorii zatrudnienia	20	25	15	55	60		Art. 32 ustawy* i par. 15 rozporządzenia**

* – ustawa z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2004 r. nr 39, poz.353 z późn.zm.).

** – rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 z późn. zm.).

*** – w czasie pełnienia służby albo w czasie zatrudnienia wykonywanego po zwolnieniu z tej służby, z wyjątkiem, przypadku gdy funkcjonariusz został zwolniony ze służby lub z pracy, którą wykonywał po zwolnieniu ze służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, z powodu inwalidztwa

**** – jeżeli komisja lekarska do spraw inwalidztwa i zatrudnienia orzekła trwałą niezdolność do pełnienia służby w jednostkach ochrony przeciwpożarowej

***** – która wykonywała pracę dziennikarską w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę, a nie wykonywała tej pracy w dniu ukończenia wymaganego wieku.